

Λήγει 25 Απριλίου 2024 η απαλλαγή κατά κατηγορία για κ/ξ ναυτιλιακών εταιρειών τακτικών γραμμών (CBER)

2023/10/10 18:36 στην κατηγορία ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να μην παρατείνει το νομικό πλαίσιο της ΕΕ που απαλλάσσει τις κοινοπραξίες ναυτιλιακών εταιρειών τακτικών γραμμών από τους αντιμονοπωλιακούς κανόνες της ΕΕ ([κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες - CBER](#)).

Η Κομισιόν κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες δεν προωθεί πλέον τον ανταγωνισμό στον ναυτιλιακό τομέα και, ως εκ τούτου, **θα τον αφήσει να λήξει στις 25 Απριλίου 2024.**

Η [σημερινή απόφαση](#) αποτελεί συνέχεια της διαδικασίας επανεξέτασης που δρομολογήθηκε τον [Αύγουστο του 2022](#), με στόχο τη συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με τη λειτουργία του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες από το 2020, ενόψει της λήξης της ισχύος του στις 25 Απριλίου 2024.

Ο κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες επιτρέπει στις ναυτιλιακές, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, **να συνάπτουν συμφωνίες συνεργασίας για την παροχή κοινών υπηρεσιών μεταφοράς φορτίου**, γνωστές και ως «κοινοπραξίες».

Τα πορίσματα της αξιολόγησης

Τον Αύγουστο του 2022, η Επιτροπή δημοσίευσε [πρόσκληση υποβολής στοιχείων](#) με την οποία κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με τις επιδόσεις του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες.

Την ίδια ημέρα, απέστειλε επίσης στοχευμένα ερωτηματολόγια στα πλέον ενδιαφερόμενα μέρη στην εφοδιαστική αλυσίδα ναυτιλιακών εταιρειών τακτικών γραμμών θαλάσσιων μεταφορών (δηλ. μεταφορείς, φορτωτές και πράκτορες μεταφορών, λιμένες και φορείς εκμετάλλευσης τερματικών σταθμών) σχετικά με τον αντίκτυπο που έχουν στις δραστηριότητές τους οι κοινοπραξίες μεταξύ ναυτιλιακών εταιρειών τακτικών γραμμών, καθώς και ο κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες.

Πριν από την αξιολόγησή της, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της όσον αφορά την τομεακή παρακολούθηση, η Κομισιόν είχε τακτικές επαφές με συμμετέχοντες στην αγορά, καθώς και με τις αρχές ανταγωνισμού και τις ρυθμιστικές αρχές στην Ευρώπη, τις ΗΠΑ και άλλες δικαιοδοσίες, σχετικά με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο ναυτιλιακός τομέας.

Επίσης: **i)** απέστειλε ερωτηματολόγια σε μεταφορείς σχετικά με τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού στις δραστηριότητές τους και στην εφοδιαστική αλυσίδα θαλάσσιων μεταφορών· και **ii)** ανέθεσε την εκπόνηση [ανεξάρτητης διερευνητικής μελέτης](#).

Σήμερα, η Κομισιόν δημοσίευσε [έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της](#), στο οποίο συνοψίζονται τα πορίσματα της αξιολόγησής της. Συνολικά, τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη καταδεικνύουν τη χαμηλή ή περιορισμένη αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες για ολόκληρη την περίοδο 2020-2023.

Δεδομένου του μικρού αριθμού και του προφίλ των κοινοπραξιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες, ο κανονισμός συνεπάγεται περιορισμένη εξοικονόμηση κόστους συμμόρφωσης για τους μεταφορείς και διαδραματίζει δευτερεύοντα ρόλο στην απόφαση των μεταφορέων να συνεργαστούν.

Επιπλέον, κατά την περίοδο αξιολόγησης, ο κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες δεν παρείχε πλέον τη δυνατότητα στους μικρότερους μεταφορείς να συνεργάζονται μεταξύ τους και να προσφέρουν εναλλακτικές υπηρεσίες σε ανταγωνισμό με μεγαλύτερους μεταφορείς.

Με βάση τις παρατηρήσεις που έλαβε, η Κομισιόν αποφάσισε να μην παρατείνει τον κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες και να τον αφήσει να λήξει στις 25 Απριλίου 2024.

Η λήξη ισχύος του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες δεν σημαίνει ότι η συνεργασία μεταξύ ναυτιλιακών εταιρειών καθίσταται παράνομη βάσει των αντιμονοπωλιακών κανόνων της ΕΕ.

Αντ' αυτού, οι μεταφορείς που δραστηριοποιούνται προς ή από την ΕΕ θα αξιολογούν τη συμβατότητα των συμφωνιών συνεργασίας τους με τους αντιμονοπωλιακούς κανόνες της ΕΕ με βάση την εκτενή καθοδήγηση που παρέχεται στον [κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία για τις οριζόντιες συμφωνίες και στον κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία για τις συμφωνίες εξειδίκευσης](#).

Το ιστορικό

Οι υπηρεσίες τακτικών γραμμών θαλάσσιων μεταφορών περιλαμβάνουν την παροχή τακτικών, προγραμματισμένων θαλάσσιων μεταφορών μη χύδην φορτίων (η συντριπτική πλειονότητα με εμπορευματοκιβώτια) σε συγκεκριμένη διαδρομή.

Χρειάζονται σημαντικά επίπεδα επενδύσεων και, ως εκ τούτου, παρέχονται σε τακτική βάση από διαφορετικές ναυτιλιακές εταιρείες που συνεργάζονται στο πλαίσιο κοινοπραξιών. Οι κοινοπραξίες μπορούν να οδηγήσουν σε οικονομίες κλίμακας και στην καλύτερη χρήση του χώρου στα πλοία.

Εύλογο μερίδιο του οφέλους που προκύπτει από την εν λόγω βελτίωση της αποτελεσματικότητας μπορεί να μετακυλιστεί στους χρήστες των υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών όσον αφορά την καλύτερη κάλυψη των λιμένων και τη βελτίωση των υπηρεσιών.

Το [άρθρο 101 παράγραφος 1](#) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) απαγορεύει συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων που περιορίζουν τον ανταγωνισμό. Ωστόσο, δυνάμει του [άρθρου 101 παράγραφος 3](#) της ΣΛΕΕ, οι εν λόγω συμφωνίες είναι δυνατό να κηρύσσονται συμβατές με την εσωτερική αγορά, εφόσον συμβάλλουν στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, εξασφαλίζοντας συγχρόνως στους καταναλωτές εύλογο μερίδιο του οφέλους που προκύπτει, δίχως να εξαλείφεται ο ανταγωνισμός.

Ο [κανονισμός \(ΕΚ\) αριθ. 246/2009 του Συμβουλίου](#) προβλέπει ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 101 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή μπορεί να απαλλάσσει τις κοινοπραξίες από την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ για χρονική περίοδο που περιορίζεται σε πέντε έτη, με δυνατότητα παράτασης. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εξέδωσε το 2009 τον κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες [[κανονισμός \(ΕΚ\) αριθ. 906/2009 της Επιτροπής](#)], ο οποίος καθορίζει τους ειδικούς όρους για την εν λόγω απαλλαγή. Οι όροι αυτοί αποσκοπούν, ιδίως, στο

να εξασφαλιστεί για τους καταναλωτές εύλογο μερίδιο από τα τυχόν οφέλη.

Η Επιτροπή παρέτεινε την ισχύ του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία για τις κοινοπραξίες το [2014](#) και το [2020](#). Η παράταση που αποφασίστηκε το 2020 αιτιολογήθηκε ουσιαστικά από την απουσία επιδείνωσης των παραμέτρων του ανταγωνισμού (κυρίως ναύλοι εμπορευματικών μεταφορών, διαθεσιμότητα και αξιοπιστία των υπηρεσιών) κατά την περίοδο 2014-2019.

Ωστόσο, η παράταση αυτή **περιορίστηκε σε τέσσερα έτη** προκειμένου να ληφθούν καλύτερα υπόψη πιθανές αλλαγές στις συνθήκες της αγοράς.